

mgr Agnieszka Fus
Instytut Filologii Germańskiej UR

Rozumieć obcość – kompetencja interkulturowa w dydaktyce języka niemieckiego

Streszczenie

Napisana w języku niemieckim dysertacja składa się z czterech głównych rozdziałów obejmujących analizę literatury przedmiotu i stanu badań naukowych oraz część empiryczną.

Autorka wychodzi z założenia, iż aby skutecznie porozumiewać się z przedstawicielami innych kultur nie wystarczą wyłącznie umiejętności na płaszczyźnie lingwistycznej, kluczowa okazuje się kompetencja interkulturowa, obejmująca m.in. uwrażliwienie na obcość kulturową, która odzwierciedla się w różnorodności standardów kulturowych jako systemu norm i wartości oraz uświadomienie wpływu kultury własnej na sposób postrzegania innych. W związku z tym w kształceniu językowym konieczne jest równoległe rozwijanie kompetencji językowych oraz kulturowych, jak również wspieranie procesu rozumienia obcości kulturowej. Istotne jest przy tym, by specyficzne zjawiska oraz odmienne realia kulturowe były uwzględniane w procesie nauki języka obcego chociażby w formie przykładów.

Część teoretyczna pracy poświęcona jest terminologii związanej z tematem dysertacji oraz zakresem prowadzonych badań. W pierwszym rzędzie przedmiotem rozważań stają się pojęcia kompetencji oraz kultury, a także związki między tymi terminami.

Podjęto również próbę ukazania płaszczyzn przenikania się języka i kultury, wielowymiarowości fenomenu kompetencji interkulturowej oraz nauczania interkulturowego, a także zaprezentowania, w jaki sposób u uczniów/studentów może być wspierany proces rozumienia obcości kulturowej.

Część empiryczna pracy obejmuje analizę stosowanych w ramach Praktycznej Nauki Języka Niemieckiego m. in. w Instytucie Filologii Germańskiej UR serii podręczników *Aspekte* oraz *em neu* w oparciu o samodzielnie opracowany (zgodnie z aktualnymi wytycznymi metodologicznymi) katalog pytań badawczych. Badania poprzeczne (statyczne)

w/w podręczników, wedle zaleceń W. WILCZYŃSKIEJ i A. MICHONSKIEJ-STADNIK (2010), mają charakter opisowo-analityczny. Analizę kończą wnioski wynikające z przeprowadzonych badań.

Agnieszka Furs